

El poeta en banyador

Ponç Feliu Llansa recopila a «L'hostal de l'estrella» les converses d'estiu a Llançà amb el seu amic Josep Palau i Fabre

EVA VÀZQUEZ / Girona

● Durant vint anys, Josep Palau i Fabre va acostumar-se a treure una segona cadira al porxo de Grifeu de Llançà, a l'hora fresca de la tarda, per acollir-hi el seu veí Ponç

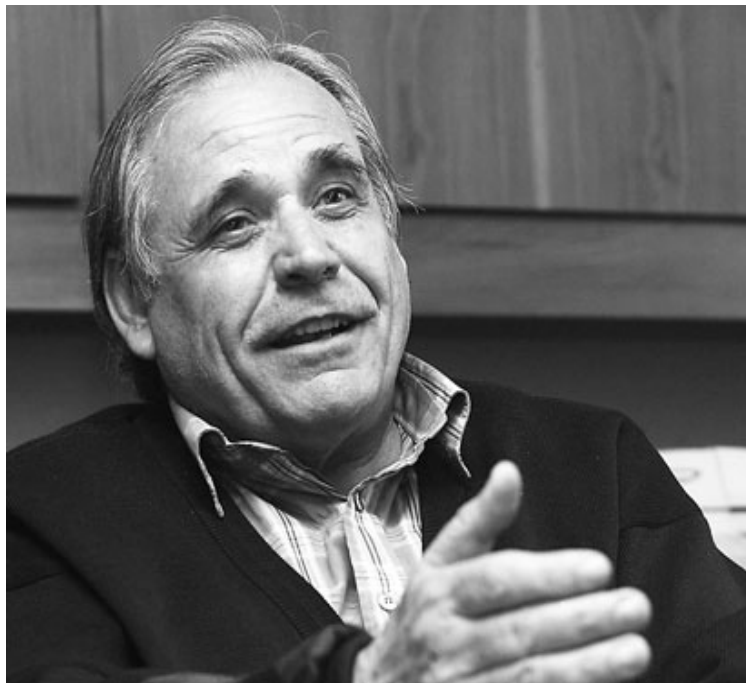
Feliu, amb qui sense abandonar mai el tractament de vostè va compartir, estiu rere estiu, confidències i obsessions, anècdotes i sobresalts, amb una confiança creixent que va obrir el camí perquè el poeta

parlés a l'amic de les dones, de la tètrica relació amb la mare, dels autors que admirava, dels que detestava, dels greuges infinits que el corsecaven, dels plaers, de les manies, de les insignificants però impres-

cindibles rutines. D'un d'aquells estius, el de 1996, Feliu es va animar a transcriure'n les converses, que ara, coincidint amb l'aniversari de la mort de Palau, ha recopilat a *L'hostal de l'estrella* (Accent).

Feia temps que els amics li suggerien que aprofités el privilegi d'aquella relaxada proximitat amb un dels poetes i assagistes més respectats, però també, llavors, encara un dels menys reconeguts del país, per fer inventari de les llargues converses que hi mantenien a la terrassa o, al matí, en la indispensable sessió de bronzejat a la platja, però a l'advocat Ponç Feliu, que ben mirat també era a Llançà de vacances, aquelles no li semblaven sinó les trobades entre dos veïns d'estiu que es reconeixen i s'aprecien, cada cop més, això és veritat, admet el jurista, cada cop amb més vergonya de no haver identificat el seu veí, quan el va tractar per primera vegada a Grifeu als anys vuitanta, més que com «un autor de referències picassianes, vagament poeta».

Palau s'havia establert a Grifeu el 1962, tot just arribat de París, on havia viscut sovint en una espantosa pobresa. En aquella època, la urbanització de Llançà no eren sinó quatre cases comptades entre olivars i cops salvatges de tramuntana on Palau, a l'hivern, confessa haver passat fins i tot por. Ponç Feliu va comprar-hi un xalet molt temps després, a mitjan anys vuitanta, just davant la casa del poeta. Així va néixer l'amistat, a l'aire lliure, a l'«hostal de l'estrella», d'un veïnatge consolidat cada temporada, des de Sant Joan fins a l'Onze de Setembre. Al

Ponç Feliu Llansa va conèixer Palau i Fabre als anys vuitanta, a Grifeu. / JOAN SABATER

cap de deu anys de freqüentar-lo, aquelles converses s'havien fet tan valuoses i necessàries, que el mateix Feliu, influït per la lectura d'Eckermann, va preguntar-se si no estaria perdent l'oportunitat d'enregistrar els pensaments del seu Goethe particular. Així va ser com, l'estiu de 1996, va decidir-se a ser més insidiós en les preguntes que solia fer a Palau i Fabre, a pensar-ne de més intencionades, a omplir els buits d'una sobretaula amb les confessions de l'endemà, sempre prenent cura que mai es per-

des entre ells ni la naturalitat ni la fluïdesa. Un cop recollides les cadires, Feliu corria al seu xalet a prendre nota dels temes que havien abordat, i l'endemà, de bon matí, amb el doll verbal encara fresc, teclejava el contingut de cada vetllada a màquina.

Amb aquest procediment, han sobreviscut menudeses i exaltacions: els extraordinaris i explosius enamoraments de Palau; les seves visites a Picasso cada mig any a Mougins, l'únic suport en els anys més desolats de Grifeu («vivía tres mesos del re-

cord d'haver estat amb ell, i els altres tres, de l'esperança de tornar-s'hi a trobar»); l'admiració per la poesia d'Ausiàs March; l'amistat amb Joan Noves i l'escridassada pública a Joan de Sagarra; la seva trobada demencial amb Antonin Artaud; la decepció d'Albert Camus, «groller i malcarat», i la d'André Malraux, intrigant i desconfiat; la terrible, traumàtica, relació amb la mare, la decisió de no tenir mai fills pel terror que s'assemblessin a aquella dona de qui ja de nadó no havia volgut ni el pit per

«la fredor de la seva pell». Algunes d'aquestes declaracions són tan íntimes, que Ponç Feliu es va sentir en l'obligació de demanar permís per publicar-les a l'última companya del poeta, Alicia Vaquerizo: «La seva resposta va ser digníssima: 'No va admetre mai cap forma de censura, no seré jo qui n'hi imposi ara'». Així ha vist la llum, al segell gironí Accent Editorial, el Palau i Fabra més humà, també el més imprevisible, una mena de poeta en sabatilles o, amb més propietat tenint en compte l'estació estival, el poeta en banyador. «És l'últim home lliure que he conegut», afirma aquest magistrat avui retirat que professa una devoció granítica pel seu veí de platja. Aquesta independència va costar-li l'anima-versió de Joan Fuster, Josep M. Castellet o Joaquim Molas, com explica a Feliu, però la veritat és que el «monstre», l'*enfant terrible* que abominava el «missaire» Jordi Pujol, era en realitat la contraimatge del bohemí. Sobri, metòdic, perfeccionista i frugal fins a la monomania, se cenyia a un ritual immutable des que es llevava a punta de dia: lectura, platja, migdiada i tertúlia al vespre amb els amics, sempre que no hi hagués pel mig la promesa d'una dona, sempre les dones. «Palau era tot passió, un home visceral i rampellut que a vegades era també tot candor», explica Feliu, que va assis-

tir en més d'una ocasió als efectes de la seva imaginació desbordant: «Podia aixecar edificis enormes, d'una solidesa de pedra picada, sobre bases totalment falses, només existents al seu cap.» Una d'aquestes fantasies va estar a punt de costar-li l'amistat amb l'inseparable Eugeni Deu, el més fidel dels amics de Llançà.

Coincidint, amb el primer aniversari de la mort de l'escriptor, el llibre es presentarà demà a l'Ateneu Barcelonès (19.30 h) i dimarts, a la Fundació UdG del Mercadal, a Girona (20 h). Amb el mateix motiu Galàxia Gutenberg-Cercle de Lectors presentarà també demà el I Premi Internacional d'Assaig Josep Palau i Fabre, destinat a treballs d'investigació no acadèmica de tema humanístic.

PUBLICITAT

HOME DELS COIXINS

28.02.2009

21.00h

TEATRE DE SALT

18 EUROS

313959-957997V

PUBLICITAT

<p>EL CANAL TEMPORADA 2009</p> <p>TEATRE DE SALT</p>	<p>Cia. La Mirada</p> <p>L'HOME DELS COIXINS</p> <p>de Martin McDonagh</p> <p>28 de febrer del 2009</p> <p>21.00h, Teatre de Salt</p> <p>Direcció de Xicu Masó</p> <p>Traducció d'Ernest Riera</p> <p>Amb: Jacob Torres, Albert Pérez, Miquel Gorriç, Eduard Muntada</p> <p>Preu: 18 euros</p> <p>Una coproducció de: Teatre Lliure, EL CANAL Centre d'Arts Escèniques Salt/Girona i La Mirada</p>	<p>Cia. La Invenció</p> <p>LA VIDA LLUNY DELS POETES</p> <p>de Josep Pere Peyró</p> <p>14 de març del 2009</p> <p>21.00h, Teatre de Salt</p> <p>Amb: Núria Hosta, Blai Llopis, Iolanda López, Oriol Aymat, Martí Peraferrer, Carles Bigorra, Joan Massotkleiner i Lluís Colom</p> <p>Preu: 16 euros</p> <p>Una coproducció de: La Invenció, Fundació del Teatre Principal de Palma, Centre d'Arts Escèniques de Reus (CAER), EL CANAL Centre d'Arts Escèniques de Salt/Girona i Centre d'Arts Escèniques de Terrassa (CAET).</p>	<p>TRAÏCIÓ</p> <p>de Harold Pinter</p> <p>18 d'abril del 2009, 21.00h</p> <p>19 d'abril del 2009, 19.00h</p> <p>Teatre de Salt</p> <p>Direcció de Carles Alfaro</p> <p>Traducció d'Esteve Miralles</p> <p>Amb: Francesc Orellana, Vicenta Ndongó, i Francesc Garrido</p> <p>Preu: 22 euros</p> <p>Una coproducció de: Teatre Lliure i EL CANAL Centre d'Arts Escèniques Salt/Girona</p>
---	---	---	--